

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDUS NANDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SANDOR

A pénzügyminiszter a lei javulását hirdeti

A liberális gazdasági törvények tárgyalása során egyre sürűbben hangzanak el panaszok a kormány gazdasági politikája ellen. Az ellenzéki szónokok Bratianu pénzügyminisztert okolják a gazdasági válsággal, amelynek egyenes következménye szerintük a lei kurzus erős esése.

Bukarestből jelenti a Radev: A kamara tegnapi ülésén Madgearu interpellációt intézett a pénzügyminiszterhez a lei esése tárgyában. Megállapította, hogy a pénzügyminiszter régebben hangoztatott reményei nem váltak be, a lei továbbra is esik, az infláció nő, az élet napról-napra drágul. A válság megszűnéséhez arra van szükség, hogy az állam fizesse ki belföldi adósságait és vezesse be a tőkeadót, mert a jelenlegi gazdasági politika lehetetlenné teszi az ország ujjáépítését és a legsürgősebb szükségletek kielégítését nélkül maradnak. Vádolja a kormányt, hogy gazdasági romlás felé viszi az országot.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter azonnal válaszol az interpellációra és kijelenti, hogy igyekezett a költségvetést egyensúlyba hozni és a Titulescu-féle tizenöt milliárdos büdzsét megkészszerzeni. A pénzügyi konszolidációt sikerrel megteremtette és a helyzet a normális felé egyre javul. Politikája négy milliárd lei felesleget eredményezett. Beismeri, hogy lépésről-lépésre halad a konszolidáció útján, de ez évenként mégis jelentékeny, ami az észszerű liberális politikának tulajdo-

nítható. Az inflációt teljesen megszüntette és a jelenlegi lei-esés a spekuláció idézte elő. Ha nem vezetne volna be a legszigorubb takaréklisságot, ma a lei már teljesen értéktelen lenne. Megállította az esést és stabilizálta a valutát, amely a termelés fokozásával egyre javulni fog. Kereskedelmi mérlegünk aktív, a helyzet általánosan javul.

Dr Lupu közbeszól, mire a pénzügyminiszter kategórikusan megismétli, hogy a lei javulni fog és optimizmusra hívja fel a közvéleményt, amelynek biznia kell saját erejében. Siránkozással nem lehet hitelt szerezni!

Madgearu replikájában nincs megelégedve a pénzügyminiszter válaszával.

A kamara éjszeli ülésén a bányatörvény részletes vitáját folytatták. A 162-ik szakasznál Maniu Gyula kijelentette, hogy ez a szakasz sérti a hegyi lakók jogait, akik 1848-ban vívták ki kivánságaikat. A liberális kormány törvényhozási munkáját majd egy egyszakaszos törvénnyel fogják megsemmisíteni és hatályon kívül helyezik.

Tancred Constantinescu ipari és kereskedelmi miniszter támadja az ellenzéket, amely csak negatív munkát végez. Hengsúlyozza, hogy a kormány jószemmel nézi a külföldi tőkét, de elsősorban a belföldi tőke érdekeire kell tekintettel lenni.

Van-e irredentizmus?

II.

Ciato Ludovicnak a kisebbségi kérdéstről írott könyvével tegnap kezdtünk foglalkozni. Az érdekes írás ismertetését alábbiakban folytathatjuk és fejezzük be.

Sem az alkotmány, sem a választójogi törvény — mondja Ciato — nem tesz különbséget az itt lakó polgárok között. Mégis a gyakorlat nem fedi ezeket az elvi megállapításokat. Eppoly abszurdum pedig, hogy az ittélő másfélmillió magyarnak mindössze 2-3 képviselője üljön a parlamentben, mint amennyire elszomorító volt az is, hogy a negyedfél millió erdélyi románoknak 4-5 képviselője volt Budapesten.

Nem akarja felsorolni a kisebbségek összes sérelmeit. Illetékes helyeken ugyanis kelfőképpen megismerhették e panaszokat azokból a memorandumokból, amelyek többségesen ömlöttek Bukarest felé. A könyv írója szerint a kisebbségi kérdést csak az erdélyiek segítségével lehet düllőre juttatni. Ezt nem azért állítja, mintha különbséget akarna tenni az erdélyiek és regátbeliek között.

Amde a regátinak vajmi kevés fogalma van arról, mi a kisebbség? Ahhoz, hogy ezt a kérdést a maga nagy jelentőségében ismerjük, itt kell élnünk ebben a keleti Svájcban. Ismernünk kell az itteni népek kulturáját, gondolkodását, aspirációit, ha a megfelelő megoldásokat, valóban meg akarjuk találni. Csak mi erdélyi

románok — folytatja Ciato, — akik a magyar uralom alatt éltük a kisebbségi életet és szenvedtük el a sérelmeket, tudjuk méltányolni igazán egy más hasonló nép fájdalmait. Emlékezzünk a mi régi érveinkre s tüstént meg fogjuk érteni a magyarok küzdelmeit a sovén román törekvésekkel szemben.

Tiltakozik a fogat fogért elve ellen s utal a monarchia összeomlásának belső okaira és kérdezi, vajjon a történelem nem ismételteti-e meg önmagát.

Érdekes fejezete Ciato könyvének az, amelyikben egy beszélgetést elevenít fel, mely néhai Ugron Gábor s a szerző édesatyja között folyt le, aki tudvalevőleg egyik vezető tagja volt a román nemzeti párti komiténak. A beszélgetés kidomborítja, mennyire félt Ugron az erdélyi románok irredentizmusától.

Ma a románoknak fordítva, nincs okuk a magyar irredentától tartani — írja Ciato. — A román egységes, nagy nép volt Erdélyben és a Bánátban. Viszont a mai romániai kisebbségek elzárt szigeteket képeznek. A zsidókon, magyarokon és németeken kívül számbavehető kisebbsége nincs is az országnak.

Erősen szembeszáll azzal a módszerrel, amit a zsidóság törvénytelen és erőszakos eszközökkel való elnyomására alkalmaznak. Ez a mód nem egyeztethető össze a latin karakterrel, különben sem látja, hogy a terrorizmus célravezető volna. A

zsidó kereskedelem és ipar ezért még nem fog kivándorolni Palesztinába. Tulajdonképpen az államnak s a román pénzügyintézeteknek lenne kötelességük a román kereskedelmet és ipart támogatni. Szisztematikus munkával kell a jövő gazdasági életet megalapozni s a román kereskedelem és ipar egészséges kifejlődésének is a természetes konkurrencia az útja.

Majd ismételtelen felveti az irredentizmus kérdését s megállapítja, hogy a magyarság nem irredenta. Bizonyítékul hozza fel erre a magyar paraszt és a székelység békés viselkedését s a Magyar Párt munkásságát. Ismerteti azokat a nyilatkozatokat is, amiket a Magyar Párt vezető politikusaírói az Infratirea hasábjai közöltek. Ezek a nyilatkozatok mind elítélték az irredentát. Valószínűnek tartja ugyan, hogy vannak magyarok soraiban is, akik az új helyzettel még nem békültek meg s lelkiük mélyén álmódják a régi idők visszajövetelét. A pusztá álmódzás azonban nem veszedelem s csak abban a percben válnék üldözendővé, ha azt valaki az aktív ellenségeskedés határain túl feszítené. Erre az esetre itt vannak a bírák s az ország büntető törvényei. S még ha valaki, egyes személy el is követne ily cselekedeteket, azt egy egész kisebbségre áthárítani nem szabad. A romániai magyar kisebbségnek különben sincsen közvetlen és teljes kapcsolata a szomszédország magyarságával. Kompakt tömegben magyarok csak a Székelyföldön laknak, az pedig a határtól távol esik.

Kifejti ezután, hogy az irredenta úgys csak ott talál termékeny talajt ahol a kisebbségeket jogaiktól megfosztják s üldözik.

Rámutat a svájci viszonyokra: ott annak ellenére is ismeretlen fogalom az irredenta, hogy az ország különböző nemzetű lakosai saját fajtestvéreik által alkotott szomszédországoknak élnek határai közelében.

Foglalkozik Tatarescu miniszter s a Magyar Párt között nemrégiben felmerült tárgyalásokkal. Megállapítja, hogy semmiféle pártnak sem lehet előírni, hogy miféle vezetősége legyen. Bizottságot kellene kiküldeni — írja — mely előkészítene egy kisebbségekről szóló törvényjavaslatot s abban véglegesen becsületesen rendezné a kisebbség viszonyát. Csinálják meg ezt a törvényt s legyen az az ország egyik fundamentális törvénye.

A mi részünkről — mondja Ciato — megértés és jóakarát, a kisebbségek részéről lojalitás s a gordiusi csomó könyven megoldható. A kisebbségek karaktere nyílt, kulturájuk előrehaladott, iparuk, kereskedelmük fejlett. Megérdemlik, hogy velük méltóan bánjanak el.

Könyve függelékében Ciato ekszkalálja magát, ha netalán szokatlan melegséggel írt volna a kisebbségekről. A magyar impérium alatt lapjában a „Natiunea”-ban éppúgy küzdött a sovinizmus ellen, ahogyan ma is kötelességének tartja, változott helyzetben ugyanazt a harcot vívni ideáljaiért.

Herriot beszámolt a szenátusban külföldi tanácskozásairól

Párisból jelentik: A szenátus tegnapi ülésén Herriot külföldi tárgyalásaira vonatkozó interpellációkra hosszabb beszédben válaszolt. Közölte, hogy Macdonaldal megállapodott abban, hogy Németországnak vissza kell állítania a maga iránti bizalmat. Enélkül a függő kérdések nem intézhetők el. Franciaország és Belgium ruhr-vidéki jogainak kétségbevonásáról a találkozón szó nem esett, sőt Macdonald kijelentette, hogy amennyiben Németország a Dawes-féle javaslatokat nem fogadja el, úgy ünnepélyes kötelezettséget vállal arra, hogy a szövetségekkel együttesen fogja megállapítani a további eljárást.

Megbeszélést folytattak ezenkívül a béke megőrzésére és a határok biztonságára ügyében egy esetleges német támadás esetére, mert Európa nyugalomra vágyik és Németországot le kell fegyverezni. Egyszerű kijelentések és ígéretek nem elegendők. E tekintetben teljes az egyetértés közte és Macdonald között, aminek legelőkelőbb bizonyítéka a Németországhoz intézett közös jegyzék. Brüsszelben

ismertette londoni tárgyalásainak eredményeit és ott is teljes megegyezésre jutott.

Hangsúlyozza, hogy Macdonald hozzájárul a szövetségesek egymásközi adósságainak napirendre tűzéséhez is. Beszéde végén kijelentette, hogy végleges megállapodást nem kötöttek, mert ez a parlamenti jog. A londoni tárgyalások célja az volt, ha Németország eleget tesz a békeszerződés követelményeinek, úgy egyenlő jogokkal azonnal beléphet a Népszövetségbe, ellenkező esetben nem érdekel semmi kíméletet.

Herriot ezután a kamarában is elmondotta fenti beszédét, hozzátéve, hogy Washingtonból érkező hivatalos távirat szerint az amerikai kormány kiküldi hivatalos megbízottait a londoni konferenciára.

Berlin, június 27. Herriot értesítette a német kormányt, hogy a foglyok szabadonbocsátása folyamatban van. A megszállott területekre harmincezer kiutasított család térhet vissza.

Jenő vígjátékából: Szerepelnek: Hadasi Irén, Pap Ilona, Györfy Böske, Palucz Vilma, Ungvári Jenő, Kulcsár István.

Érmihályfalva rablósövetkezte a bíróság előtt

Nyolc vádlott és egész sereg tanu vonult fel tegnap a törvényszéken. A Szőlőssy-tanács az érmihályfalvi rablósövetkezet ügyét tárgyalta, amely hónapokig fosztogatta a fejlődő városka lakosságát és a környező vidéket.

A bűnsövetkezet munkáját könnyen elősegítette a határ közelsége is, de a jó nyomokon haladó csendőrség csakhamar felfedte a titokzatos banda tagjait: nyolc falusi parasztot, egy érmihályfalvi zsidó embert, aki aktív részese volt a bűncselekményeknek és két paraszt orgazdát. Kovács Barna, Nagy Lajos, Tóth András, Bittmann Salamon, P. Kovács József, Simonyi Sándor, Száva Agnes, P. Kovács József, Sági Lajos és Bogdán Dávid töltek a vádlottak padjára.

Főleg ruhaneműeket találtak náluk, olcsó karton-szoknyákat, daróc ködmönöket, csizmákat, amelyeket óvatos éjszakai munkában csempentek el a nyitva hagyott tornácokról és lakásokról. Rengeget a károsult, mert a falusi regényességgel megszervezett banda minden alkalmat megragadott, hogy üzleti forgalmát növelje.

A vádlottak kivétel nélkül a tagadás álláspontjára helyezkedtek s a talált bűnlelekről úgy nyilatkoztak, hogy azokat ismeretlenektől vásárolták. Az eladókat azonban nem tudták megnevezni. Szőlőssy tanácselnök a tanukihallgatások megejtése után, egy óra körül ítélethozatalra vonult vissza.

A Hetényi sziniiskola vizsgaelőadása

Július hó 5-én, szombaton délután 3 és fél órakor lesz Janovics Jenő dr. kolozsvári szinigazgató és dr. Marcus István művészeti felügyelő jelenlétében a Hetényi Dömény igazgatása alatt álló sziniiskola kurzuszáró nagy vizsgaelőadása. Az intézmény nagy horderejére, kiváló pedagógiai érdemeire már több ízben utaltunk. Egy egész év kemény munkája, szisztematikus vezetése után a növendékek bemutatkozásától nem is várunk tehát semmi meglepőt. Tudjuk, hogy az előadás mindenben nívós, Hetényi sokszor tanúsított, kiváló művészi ízléséhez mért s ha az iskola csak öt-hat komoly valódi tehetséget tud majd felmutatni, — amiben nem kételkedünk — akkor már fölöslegesen megtehető kötelesség: és kulturális hivatása elvitathatlan: Az érdekes előadás műsorát alább közöljük.

I. rész.

1. Virágtánc: Bakó Eszti, Braun Anci, Dajka Margit, Palucz Vilma, Szabó Gitta, Vincze Emilia, Sztankovits, Karácsonyi.

2. Nagymama, Csiky Gergely vígjátékából: Nagymama Kövér Irma, Márta Vékony Ilonka.

3. Tánc: Palucz Vilma és Sztankovits.

4. Palurossa, Tóth Ede népszínházi művéből: Finom Rózsi Dajka Margit, Göndör Sándor Kulcsár István, Boriska Paládi Róza.

5. Éftimiu verséből: Ungvári Jenő.

6. Kísszőkevény c. operettből Szerepelnek: Salvó Éva, Karácsonyi Miklós, Bakó Eszter, Vincze Emilia, Szabó Gitta, Sztankovits Endre, Kiss Lajos.

7. Keringő, Strausz „Csokoládé katoná” c. operettjéből. Énekli Winterberg Gizi.

8. Ének- és tánc-hármas: Braun Anci, Bakó Eszti, Karácsonyi Miklós.

9. Vasgyáros drámából szerepelnek: Vékony Ilonka, Kövér Irma, Ungvári Jenő, Sztankovits Endre, Noszák Mária, Kiss Lajos.

10. Leányvásár operettből játszanak: Winterberg Gizi, Braun Anci, Karácsonyi Miklós, Békési.

II. rész.

11. Aranyvirág operettből játszanak: Dajka Margit, Szabó Gitta, Sztankovits Endre, Karácsonyi Miklós, Kulcsár István, Kiss Lajos.

12. Magántánc.

13. Papa kedvence vígjátékából szerepelnek: Ungvári Jenő, Noszák Mária, Dickert Szidónia, Karácsonyi Miklós, Györfy Böske, Kulcsár István, Sztankovits Endre.

14. Román tánc: Bakó Eszter, Braun Anci, Dajka Margit, Fényes Lili, Palucz Vilma, Vincze Emilia, Karácsonyi Miklós, Sztankovits Endre.

15. Tosca: Sardou drámájából: Tosca Morgenstern Cica, Scarpia Ungvári Jenő.

16. Magyar tánc: Dajka Margit és Braun Anci.

17. Három akislány operettből játszanak: Madas, Fényes Lili, Bakó Eszter, Szabó Gitta, Békési, Karácsonyi Miklós, Kulcsár István, Sztankovits Endre.

18. Jon Minolescu „Hazug nő románca”: Al Th. Stamatiad: „Enyém voltál”, előadja: Morgenstern Cica.

19. Groteszk tánc: Bakó Eszter.

20. Tündérlaki lányok, Beltai

nem mindenütt, csak ott kapható, ahol kiváló minőségre súlyt helyeznek.

Dorian Terrasse és Dorian filmszínház

9 órakor

3 és 6 órakor

Ma, szombaton premier

Egy izgalmas éjszaka

Amerikai slágerfilm 9 hosszú felvonásban.

Rendezte: D. W. Griffith.

Dorian exklusív-film!

Rendes helyárak!

Rendes helyárak!

Kedvezőtlen idő esetén a 9 órás előadás is a Dorian filmszínház nagytermében lesz megtartva!

feljelentésben robbant ki és ezt követte a tegnapi per.

A főtárgyalás

A nagyváradai járásbírószék Athanasiu Sándor járásbíróját és Magyar Zoltán törvényszéki jegyzőt küldte ki a tárgyalásra. A vádhatóságot Mussu Lucian királyi ügyész képviselte. A jegyző ügyvédjévé Léva Béla volt. Másfél napig mindössze tizennégy embert hallgatott ki a bíróság és rövidesen megállapíthatták, mi történt.

A felizgatott falusiak, Kocsis Béla jegyző néhány ellensége bementek Nagyszalontára egy ügyvédhez, hogy vigye ki, hogy mozdítsák el a jegyzőjüket. A zavaros és alaptalan előadások alapján írta meg az ügyvéd a feljelentést.

amelynek egyetlen pontját sem tudták bizonyítani a vádlók.

Amikor a bíróság végre tisztán látta az ügyet, szinte páratlan megoldási módhoz nyultak: Athanasiu bíró, aki nemcsak a legalaposabb tudású igazságszolgáltatási ember, de egyúttal tanult szociológus is, belátta, hogy ha elítéli a jegyző rágalma-zóit, ezzel csak a falu békéje ellen tesz, mert így az ellenségeskedést kiélesíti.

Mussu Lucian királyi ügyész magához hívatta a vádlottakat, akik a tárgyaláson kívül elmondották az ügyésznek, hogy megbánták a jegyző elleni igaztalan támadásukat és hajlandók bocsánatot kérni a jegyzőtől.

A kibékülés

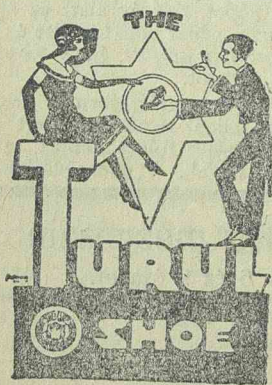
És megkezdődött a hivatalos aktus. Turi Péter, az egész akció vezére a bíróság előtt odament Kocsis Béla jegyzőkhöz. Furcsa, hogy az öreg paraszt szemében könny csillogott.

— *Jegyző úr, ha megtudna nekem bocsájtani, bocsásson meg!*

És Kocsis Béla szereti a békességet, megbocsájtotta a vezetőknél, meg a többi kétszázal több embernek, akik a hangosak után indultak.

A többi vádlottak nevét nem iktatjuk ide. Minek. Ártatlan, megtevesztett embereket kár meghurcolni. A kétnapos hajszát után pénteken délből már béke volt Árpádon. A határban már érik az élet. Kezdenek aratni. Délután megkezdődött újból a munka és kétévi áldatlan testvérharc után Árpádon újból beköszöntött a becsületes munka békéje.

(f. s.)

**Legjobb anyag
Divatos formák
Olcsó árak!**

Nagy választék férfi- és női vászon cipőkben és szandálokban.

Fiókok:

**Regina Maria (Bémer)-tér
Avram Jancu (Kossuth)-u.
Sas-palota.**

Rendelet az éjszakai forgalom korlátozásáról

Napok óta arról beszélnek, hogy a határozatában az éjszakai szabadközlekedést a kormány egy rendelete úgy fogja korlátozni, hogy esti 9-től reggel 4-ig mindenkit igazoltatnak, személyazonosságát igazolvány nélkül jární tilos. Érdeklődésünkre a megyei prefektúrán megtudtuk, hogy a rendelet még nem tették közzé és nem fog vonatkozni Nagyszalontára és Nagyszalontára, csak a határzóna falvaira és utjaira. A határmenti falvakban és utakon tulajdonképpen már kezdettől fogva fennáll ez a rendelet, hogy most megfogják ismételni, csak azért történik, hogy mindenki tudjon róla és igazolvány nélkül ne járhaljon éjszaka. A rendelet célja, hogy az ellenőrzést a határmenti zónában megkönnyítsék a csempészést megakadályozzák.

Agyonlőtték egy csendőrt Szentimre községben

Pár héttel ezelőtt megírta a Nagyszalontára, hogy a szalárdi országon mi-nyen vakmerő trükkkel szabaddá ki Lakatos Béla cigány az őt kísérő csendőrt kezéből. A cigány betegséget szimulált, földre vetette magát. A csendőr letette fegyverét és ápolni kezdte a cigányt, ami abból állott, hogy felgombolta kabátját, ingét és tábori kulcsából inni adott neki. A cigánynak természetesen semmi baja nem volt. Lakatos Béla, a furfangos cigány felkapott egy követ és úgy fejebe sújtotta a csendőrt, hogy eszméletlenül terült el a földön. A cigány pedig elmene-
kült és még a mai napig sem tudtak nyomára akadni.

Tegnap újból egy megdöbbentő eset történt, amelyet minden valószínűség szerint Lakatos Béla követett el. Tegnap éjszaka Szentimre község határában cirkáló csendőrrőjára a kukorichából rálöttek.

*A srétes fegyver homlokán találta
Filimonescu Anghel csendőrt, aki
azonnal meghalt.*

A lövés mintegy ötven lépésről jöhetett. A csendőrök üldözöbe vették az orgvél-
kóst, akinek azonban az őj sötétjében sikerült elmenekülni.

Megszólt a dob

A kereskedőnegyedben, a Zöldfa és Kossuth-utcán, tegnap megszólt a dob-
szó. Rég nem hallotta a világ ezt a dob-
szót, amely licitálást jelent s akinek üzle-
tében ez felhangzott, az már krédóban volt.

Most nem olyan nagy a baj, ha hangosabb is a dob-
szó. Csak annyit jelent, hogy adóhátralékban van néhány kereske-
dő s a dobolás azoknak szól, akik licitálni akarnak a lefoglalt bolti berendezésekre és árukra. Természetesen nagy csődület támadt mindenütt s a gyerekek, bámsz-
kodók és sétálók megálltak és élvezték ezt az új szenzációt, dob-
szót a kereskedők üzletei előtt. A szenzáció rövid életű volt, mert a kereskedők fizettek s a dobo-
sok tovább vonultak, másik üzlet elé.

A dob-
szóra az adott alkalmat, hogy a pénzügyminiszternek egy új rendelete szerint a tavalyi adókat június végéig rendezni kell. Az adóköteleseket tehát felszólították, hogy adótartozásaikat azonnal rendezzék, mert a hátralék megköze-
liti a 15 millió lejt.

A dob-
szó tehát azt jelenti, hogy az adóhátralék fedezésére lefoglalt árukat el-
árverezik s a kontroll ellenőrzése mellett azonnal licitálnak, ha nem fizet az adós. Rendesen fizet, természetesen 9 százalékos késedelmi kamattal. Felhívjuk az adózók figyelmét arra, hogy félveként esedékes az adó s az 1924. évi adót azonnal be kell fizetni. A behajtást Iliescu György szubadminisztrátor ellenőrzi.

Egy magyar dokumentum Stere ellen

Az Universul tudvalevőleg napok óta folytat kampányt Stere Coriolan besszari-
biai parasztpárti képviselő ellen, akit az-
vádolt, hogy 1917-ben a németek pártja-
állott.

Tegnap a lap foksímelében újabb do-
kumentumot közöl. Ez egy magyar nyelvű
irat, amelyet a belügyminiszterium kapot
a honvédelmi miniszteriumtól 1917. áprili
11-én. Az okirat így szól:

Stere román állampolgár, egyetemi ta-
nár a külügyminiszterünk megbízása foly-
tán Bécsben tartózkodott. Erről a m. kir.
belügyminiszter tudomással bír. Ez a Stere
néhány napon belül visszautazik Romá-
niába. Igazoló papirjait rendben vannak
A külügymin. kéri, méltóztassék Stere vissz-
szautazása alkalmából határátlépését elő-
mozdítani. B a r k ö c z y alezr.

Az Universul megállapítja, hogy
Stere osztrák-magyar szolgálatban volt é-
gy elvesztette román állampolgárságát.

Öngyilkosok

Budapestről jelentik: Az idén hu-
szonöt százalékkal több az öngyilkosok
száma, mint más években. Azelőtt éven-
ként átlag kilencszáz, az idén már ezer-
nél több öngyilkosság történt Budapesten.
Tekintve, hogy még a hatodik hónapban
vagyunk s az öngyilkosságok főszáma az
ősz, óriási emelkedésre lehet számítani.
Az életuntak főleg a nyomorúság miatt
emelik maguk ellen a fegyvert s a statisztika
a tözsdét, a magánvállalatok s az állam
létszámredukcióit jelöli meg a halálba
özönlés főokozóinak.

Egész ezredek, akik önként elvére-
nek. Az élet maga alá gyűri s a halál sem
békíti ki az elmenekülteket. A hamis pol-
gári filozófia gyávanak bélyegzi őket, a
kiknek van hozzá hősiességük, hogy meg-
nyomják a ravaszt, kirugják maguk alól
végső számvetéssel az utolsó talpalatnyi
földet, elhúzzák a borotva élet és izo-
nyu svunggal elivelnek a zúgó folyamok
felett. A vallás megveti őket, mert Isten
ellen fordul az, aki önmaga ellen fordul
és a halálba indulók nem félik a legretten-
tőbb és a leggyönyörűbb lázadás vesze-
delmét. Mennek! ... Foszló tüdővel és
lehullt álkapoccsal usznak a végtelen ten-
gerek felé s kimeredő szemük ellopja a
halak tekintetét. Az erdők titkos sűrűjei-
ben éjjeli suttogásokkor meglódnak a
reccsenő ágakon. Puffadt arcukat a még
megmaradt dunna közé szorítják a lezárt
egyszobakonyha, vagy a garzonlakás dőb-
benetes atmoszférájában mintha a saját
szaguktól akarnának menekülni.

Csak a szegény emberek halnak meg
otthon, akik utolsó pillantásukkal végig
szelik a környezet pusztító sivárságát. A
betrátholtak mázsás szívvel lökik el a
browningot a vas-tag perzsára, mely annyi
kéjt, örömet, mámort nyelt és pezsgő-
fröccsöt ivott lucullusabb napokban. Nekik
az utca zivaja kell, a félreforduló ismer-
ősök és feltűnedező komor ismeretlenek,
akik mind-mind egy detektív markáns
szorítását rejtegetik imponáns tenyereik-
ben. Oh jaj! és hidak alatt bujdosolnak
ilyenkor évszázó idején a szegény kis diá-
kok, hönök alatt könyv és rettegett papír-
lap, orcáikon egy lassú könny morzso-
lódik.

Mindnyájan imbolyognak. Mint akik-
ből elfolyt a vér, mint a rest családok,
mint a hold szerelmesei. Csak az utolsó
léptük a bátor, újra és még egyszer és
soha keményebben kirugódnak az inaik.
Katonásan bár, de reszkető szívvel, mint
azok, akik az első csökört indulóban le-
nyomják a kilincset.

(bl.)

ÚJ DONSA GOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadóhivatalos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy óra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félévre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy óra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedűs Hirlapiroda. (Telefon 12 012)

* **Kiss Döme szenátor hazaérkezett.** Dr. Kiss Döme, az Ügyvédi Kamara elnöke és szenátor Bukarestből hosszabb távollét után visszaérkezett.

* **Az Orvos-Gyógyász Egylet** ma, (szombat) este tartja nyári bankettjét a Félix-fürdőben. Indulás este 7.20-kor a nagyállomásról. Vacsora kezdete este 9 órakor. A rendezőség örömmel üdvözi a tagtársak feleségeit is a vacsorán.

* **Bogdan Jonescu sajtópöre.** A nagyvárad kir. ítélőtábla tegnap tárgyalta Samarineanu M. újságíró sajtópörét, amelyet Bogdan Jonescu jogakadémiai tanár indított ellene. Samarineanu tudvalevőleg több tényt állított cikkeiben, többek között azt, hogy a professzor havi 4000 lejt vett fel a nyugdíjasok klubjától. A bíróság Bogdan Jonescu és Stamatopol Altonz kihallgatása után megváltoztatta az első bíróság ítéletét és Samarineanu büntetését rágalmazás és becsületsértés miatt 4800 lejre emelte föl.

* **Megint elmarad az Amudsen expedíció.** Krisztianiai távirat jelenti, hogy Amudsen északsarki expedícióját el kellett halasztani, mert a szükséges pénzeszeget nem tudták előteremteni.

* **Református lelkesíti értekezlet Várasfenesen.** A múlt hét vasárnapján a belényeskönyéki református lelkesítők a presbitériumokkal egyetemben értekezletet tartottak Várasfenesen, hogy feltárják az ő egyházuk nehéz és szomorú helyzetét is. Vitatták a jelen voltak azt, hogy egyházi felvirágzását csakis közös megértéssel és akarattal mozdíthatják elő. Az elhangzott fenkolt szónoklatok után a presbitériumok biztosították a lelkesítők jóindulatukról és áldozatkészségükéről. Délután a zsufolásig megtelt templomban fényes műsorral egybekötött vallásos ünnepély volt, amelynek keretéből különösen megemlékezésre méltó Tatay Ambros orgonakisérettel előadott szép organumu énekszóloja. Tatay Ilonka nagy hatással szavalt a Gályarabok és Pilátus című verset. Jó volt a helybeli dalárda énekszámai is, amelyért Radványi Mihály tanított, továbbá Juhász András várasfenesi lelkesítő és a dícsérer. A záró beszédet Juhász András helybeli lelkesítő tartotta magas és fenkolt szárnyalású szavakkal; áldást kérve a Mindenhatótól a református magyar anyaszentegyházakra.

* **Állampolgárok.** Tegnap a következő nagyvárad lakosok állampolgárságát igazolták: Spitz Veronka, dr. Wechsler Iván, Róth Armin, Deutsch Rezső, Juhász Kálmán, Budai László, Róth Mór, Róth Etel, Gál Jenő, Juhász Margit, Fleischer József, Kirsch Henrik, Juhász Benedekné, Katz Ödön, Daniberg Ignác, Feuerstein Mihály, Grünbaum Mór, Nagy Julia, Feuerstein Márkus, Győri Ferenc, Markovits Kálmán, özv. Izrael Dávidné, Feuerstein Margit, Nóti Adolfné, Rosenfeld Herman, Altmann Giza, Friss Lajos, Altmann Dávid, Altmann Herman, Altmann Róza, Demjén Jánosné, Dajka János, Rosenfeld Salamon, Salamon Náthán, Walderstein Ferencné, Markovits Mihály, Steinhau Rózi, Farkas Mór, Truppel József.

Azon töröm a fejem, kedves szerkesztő ur, kinek, vagy kiknek passziója a cég-tábla gyűjtés Nagyváradon? Tudom én, hogy ez a nemes passzió ma már országosan kezd kinőni magát, mint a bélyeggyűjtés, mert Kolozsváron hallottam, hogy ott maniatikus gyűjtők már évek óta léteznek, akik nagy szakértelemmel fejtik le éjszakánként a hozzáférhető cégtáblákat, orvosi, ügyvédi táblákat. De a szenvedélynek itt is kezd kinőni táborra. Bizonyítják a panaszkodó és a magasabb kulturszenvedélyeket meg nem értő emberek. Engem azért érdekel, mert mielőtt belépnek a cégtáblagyűjtő szervezetbe, tudni szeretném a feltételeket, amik az értéket képviselik, mint a bélyegnél a fog. Mert, hogy vannak feltételek, abból tudom, hogy a napokban mielőtt egy Moritz nevű orvos cégtábláját leemelték, aki történetesen öskeresztény, ha zsidó neve is van, becsöngették a gyűjtő urak s megkérdezték a házimestert, hogy az illető orvos zsidó-e vagy keresztény?

Aztán emlékül elvitték az orvosi névtáblát, amely bizonyára külön értéket képvisel, az előzetes érdeklődésből gyanítva, mert: ha akarom zsidó, ha akarom keresztény. Nagyon kérem szerkesztő ur, értesítsen, ha tudja, hol van a gyűjtők szervezete, ahol felvilágosítást adnak, hát-ha nekem is nyújtana valami izgatást az új szenvedély ebben az unalmas világban.

* **Felhívás.** Felhívjuk mindazokat, a kik szövetségünk titkári hivatala útján kérelmezték házhely kiutalását, hogy a következő bizonyítványokat hozzák el legkésőbb f. évi július hó 2. napjáig a titkári irodába: 1. Előjárásági bizonyítvány, hogy nincs Oradea-Mare városában házuk vagy ingatlanuk. 2. Köztisztviselői minőségüket igazoló bizonyítványt. 3. A bejelentő hivataltól beszerzendő bejelentési igazolványt. Nagyvárad Lakásbérlok Szövetsége.

* **Visszaélések a váltópénzzel.** A közönség köréből egyre gyakrabban hangzik a panasz, hogy néhány üzletben (főleg azonban piaci árusoknál) az ércpénzek forgalombahozatala óta a papír huszlesek föl váltásánál egyesek csak tizenöt lejt hajlandók árcpénzben visszaadni. Mondanunk sem kell, hogy ez az eljárás jogtalan s hogy a követelést így senkinek sem kell figyelembe vennie. Ellenkezőleg, ha ilyen üzérkedés bárkivel szemben előfordulna, az illető jól teszi, ha a legközelebbi rendőrszemnél jelentést tesz s az ezüstpénzszorásokat a rendőrség kezére juttatja.

* **Olcó házhelyek osztása.** Az agrárreform következtében kiosztandó házhelyekre a jelenleg házbirtokkal nem bíró iparosok is igényt tarthatnak. Felhívja tehát az Ipartestület az ily házhelyekre

Flegmannál és az Apolló-palotában

igényt tartó iparosok figyelmét, hogy az Ipartestület hivatalában július hó 3-ig a délelőtti hivatalos órák alatt jelentkezzenek. Később jelentkezők igényeit figyelembe nem vesszük. Megjegyezzük, hogy a jelentkezés mindazoknak kötelességévé van téve, kik az Ipartestület útján az elmúlt évben már jelentkeztek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* **Meghívó.** Az Izr. Nőegylet folyó hó 29-én, vasárnap d. u. 5 órakor az Egyesült Bank és Takarékpénztár helyiségében igazgatósági és választmányi ülést tart, melyre a tagokat ezuton is tisztelettel meghívja az Elnökség.

* **Czája az Atlanticban.** Csütörtökön kellett volna az Atlantic nyári mozgóban rendezett birkozásoknak befejezést nyerni, azonban Lindmayer, bár legyőztetése szabályszerűen történt, csupán a közönség hangos és füttvös megnyilatkozása után volt hajlandó legyőztetését ideiglenesen elfogadni és a pénteki napra revansot kért Czajától, szándéka komolysága: 2000 lei letétbehelyezésével igazolta, mely összeg Czajának ajánlotta fel egy újabb legyőztetésére esetében. A tegnapi küzdelem legszebb és legkiemelkedőbb pontja volt Georgescu és Millenovic küzdelme. Elejétől végéig fair, szabályszerű gyönyörű küzdelem volt. Egyformán erő és egyformán eséllyel indult a két kiváló birkozó és csak véletlenül múlt, hogy Georgescu győzött. Kellemes és mindvégig nagy művelzetet nyújtott a küzdelem. A Czaja-Lindmayer küzdelemmel az utóbbi durvasága és igen gyakori szabálytalansága miatt a közönség igen gyakori elégedetlenségét váltotta ki és valóban csak Czaja nyugodt és rutinizott művészetének köszönhető, hogy a színpadon valóságos verekedéssé nem fajult a birkozók közötti mérkőzés. A versenyek első díját Czaja nyerte meg a helyezések ellen azonban Gundersdorf és Millenovic óvast emeltek, mert Gundersdorf Georgescuval és Millenovic Sámsonnal nem küzdött még. A zsüri helyt adott az óvásnak és a pénteki napra a következő birkozók küzdelmét programozta: Revansmérkőzés: Czaja és Lindmayer között. Mérkőzés a 2-ik és 3-ik helyért. Gundersdorf és Georgescu, Millenovic és Sámson között. A birkozások a film lepergése után következnek.

* **Építő ipari munkások!** Vasárnap délelőtti 10 órakor értekezletet tartanak az építő ipari munkások. A napirend fontosságánál fogva kérem az összes építő ipari munkások és munkások, bármely építő ipari szakmához tartozzanak is, ezen az értekezleten megjelenni, tekintet nélkül arra, hogy tagja-e a szakszervezetnek, vagy nem. Távollévők helyett a felnőtt családtagok jelenjenek meg. Építő munkásvezetőség.

* **Egy fiatalokor eselédleány betörése.** Klein József borkereskedő Károly herceg-utca 24. szám alatti lakásában betörők jártak, míg ők a színházban voltak. Az ismeretlen tettesek tizenháromezer lejt vitték el. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a tettes M. Erzsébet, Kleinék 16 éves eselédleányuk. A pénzt is megtalálták a leander-fa tövében. Kleinék visszavonták a feljelentést a megtévedt fiatal leány ellen, miután a kár megtérült. A leánynál egy plánetát találtak, amelyen a következő mondat volt: „A kincset, amit véletlenül talált tegye félre, mert ezzel fogja megalapozni jövőjét”. Nem lehetetlen, hogy a vásári plánetá hatása alatt törté fel gazdája fiókja.

* **Felhívás a piacon árusító iparosokhoz.** Felkérjük az összes piacon árusító iparosokat, hogy f. hó 28-án, azaz szombaton este 7 órakor az Ipartestület helyiségében a piaci árusító barakkok létesítése ügyében tartandó értekezletre teljes számban és okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* „Kegyelet” temetkezés a Sas alatt.

LEGUJABB

A csehországi német képviselők Masaryk fogadtatása ellen

Prágából jelentik: Ma Logdman német képviselő elnöke alatt a német nacionalisták tágkörű pártértekezletet tartottak, melyen a szenátorok és képviselőkön kívül nagyszámu párttag is jelen volt. Az értekezlet tárgysorozatának legfontosabb pontját a Masaryk elnök ünnepélyes fogadtatásán való részvétel kérdése képezte. A gyűlés ez ügyben a következő határozatot hozta:

— A bővített pártvezetőség össze-

egyeztethetlenné teszi a részvételt és képviseltetést. Legélesebb rosszaságát fejezi ki mindazon párttagokkal szemben, kik a határozattal ellenkező értelemben járnak el.

Ezen helytelenítés természetesen nem vonatkozik azon pártfőfiakra, kik szándékuk ellen, mint valamely államhivatal delegáltjai kényszerültek az ünnepésen résztvenni.

A magyar kölcsön külföldi sikere

Budapest, június 27. A Magyar Hírlap arról értesül, hogy Teleszky amerikai ajánlatot kapott a kölcsönjegyzésre. Az angolok kijelentették, hogy nyolc millió font sterlingből lejegyzik azt az összeget, ami az amerikaiak kölcsönjegyzése után fennmaradt. Az angol jegy-

zés hírére a helyzet egyre kedvezőbb. Csehország átvész egy félmillió fontot. Svájc az átvételi árfolyamot 92-ben, a kamatlábat 7 százalékból akarta megállapítani, de ha Anglia ajánlata kedvezőbb lesz Svájc is lemerészkli kényeit.

Szocialista indítvány az osztrák parlamentben a bankigazgatók vagyoni felelősségéről

Bécs, június 27. A Depositenbank ügye egyre nagyobb hullámokat ver. Mint az Est szerdai száma elsőnek jelentette, a szocialisták elhatározták, hogy interpellálni fognak a bank ügyében. Ezt az interpellációt ma délután a képviselőházban elő is terjesztették. A szocialista szónok a következő kérdéseket intézte a kormányhoz:

1. Hajlandó-e a kormány olyan vizsgálható erejű törvényjavaslatot benyújtani, amely a bankigazgatók polgári és vagyoni kezesességét mondja ki az alattuk működő bankvállalatok ügyeire nézve. Hajlandó-e a kormány megfelelő biztonsági intézkedéseket végrehajtani arra nézve, hogy azok a személyek, akik az utolsó bajbakerült bankvállalatok sorsáért felelősek, ne vonhassák el vagyonukat a bankból.

A szocialistáknak ez a kérdése a Depositenbank vezetősége, elsősorban pedig Castiglioni Camillo ellen irányul, akit a szocialisták felelőssé akarnak tenni a Depositenbank bukásáért.

A második kérdés ez volt:

2. Mit óhajt a kormány tenni a tekintetben, hogy azok a bankok és vállalatok, melyek erkölcsi garanciát vállaltak a bank ügyvitelért, e kötelességüknek valóban meg is felelnek?

Az interpellációnak ez a része az ellen az öt nagybank ellen irányul, amelyek május 5-én átvették a Depositenbank részvényeinek többségét és több nyilatkozatban azt hangsúlyozták, hogy ezentúl döntő befolyást gyakorolnak majd a Depositenbank ügyvitelére. Ezek a nyilatkozatok keltettek bizalmat a bank iránt, amely most fizetésképtelen.

A harmadik kérdés a bank hivatalnokainak és a bank kisebb betevőinek érdekét kívánja szolgáltni és ezek pártfogására hívja fel a kormány figyelmét.

Most vált köztudomásúvá, hogy a Depositenbanknál 30 milliárdnyi olyan pénz fekszik, amely jótékony intézetek, betegsegélyező pénztárak vagyonára volt. Most megkezdődtek a keresések azért, hogy ezek a pénzek más elbírálás alá essenek és elsősorban kerüljenek kifizetésre.

A tőzsdén a Depositenbank részvényekben nem volt üzlet, ezért nagy meglepetésként hatott az a hír, hogy a prágai tőzsdén mégis akad vásárló ezekre a részvényekre 1—1,5 cseh korona áron. Ez körülbelül 2—3000 osztrák koronás bécsi árfolyammal felel meg. Prágában ugyanis az a hír terjedt el, hogy esetleg sikerül valami külföldi érdekes csoport érdeklődését a Depositenbankra terelni.

Azoknak az iparvállalatoknak részvényeiben, amelyek a Depositenbank érdekköréhez tartoznak, egyáltalán nem volt üzlet, így például a Vita-filmgyár papírjaiban. Viszont azokban a részvényekben, amelyeknél a Depositenbankon kívül más bankok is érdekelve vannak, a legutolsó tőzsde nap legalacsonyabb árfolyamainál lényegesen kisebb árak mellett némi üzlet mégis kifejlődött. Így a Szilézia nevű köszénbánya részvényeit 16.000 koronáért vásárolták.

Feltűnést keltett, hogy a Depositenbank páholya a mai tőzsdei forgalomban üres maradt, mert a Depositenbank részéről senki sem jelent meg a tőzsdén. Az új vezetőség és a hatósági felügyelő most azon fáradoznak, hogy új státust állítsanak össze, ami három-négy napon belül meg is fog történni. Lehetségesnek tartják azt is, hogy a státus elkészülte után néhány nap múlva kinyitják a bank fiókjait és a kifizetett értékpapírtételeket visszadják.

Délután folyamán a hangulat bizakodóbb lett és a közgazdasági körök azt hiszik, hogy a Depositenbank bukásával a válság elérte a tetőpontját.

Bécsből jelenti tudósítónk: Mértékadó helyről a késő esti órákban közlik ve-
lünk:

— Azt a módot, ahogy a Depositenbankot kiszolgáltatták, nem fogadták olyan kedvezően gazdasági körökben, mint ahogy azt a bankesport várta. Az úgy valamennyi gazdasági érdekeltségben mély benyomást keltett. A bankok kezdik belátni, hogy erkölcsi és presztizsoköböl elkerülhetetlen, hogy legalább azokat a betéteket, amelyeket május 5-ike óta helyeztek el a banknál, tehát azon idő óta, hogy az új tulajdonosok a bank részvénytöbbségét átvették, föltétlenül biztosítaniok kell. Ezenkívül mindenestre vissza kell fizetniük, még pedig gyorsan és teljes összegben a kis betéteket. Ki kell adniuk a megerheletlen értékeket. Mint értesülünk, a bank tisztviselői állást foglalnak a felügyelő bizottság összeállítása ellen és azt követelik, hogy Allina, a bankhivatalnokok országos egyesületének titkára is választassék be a felügyelő bizottságba.

* Koszorúmegváltás. Gerhardt Ferenc elhalálozása alkalmából a Paróczay és Nagy férfiszabóiparos cég koszorúmegváltás címén 50 lejt juttatott az Iparos Menháznak. Köszönet érte az Ipartestület Elnökségétől.

* Angliában leszállítják a miniszter fizetését. Londoni távirat jelenti, hogy a felsőház sajnálkozott azon, hogy a kormány nem foglalt állást a kedvezményes vámtarifák mellett. Az alsóház 195 szavazattal 161 ellen elfogadta a konzervatív javaslatot a munkügyi miniszter javadalmazásának leszállításáról.

* Legkellemesebb kirándulóhely a Márialak (volt Stepper-kert). Kitiűnő uzsonna. Telefon 175. szám.

* Öngyilkos tisztviselő. Berettyóújfaluból érkezett hír szerint Balassa György berettyóújfalui vármegyei irodatiszt szerelmi bánatában föbelépte magát. A családban ez már a harmadik öngyilkosság. Néhány év előtt Balassa György testvérbátyja Nagyváradon, az anyja halála miatti bánatát adva okul, Szaniszló utcai lakásuk padlásán felakasztotta magát. Egy másik testvére is hasonló módon halt el.

* Meghívó. A Nagyváradai Katolikus Kör 1924. évi június hó 29-én délelőtt fél 12 órakor az egyesület, a Kör helyiségében rendkívüli közgyűlést tart az alapszabályok módosítása tárgyában, melyre a tagokat ezúttal hívja meg tisztelettel az Elnökség.

* Művészeti és iparművészeti tanfolyam. Julius 1-én a Kórházutca 47. sz. alatt Földes Imre a kiváló festőművész és Iványi Jenő iparművész vezetésével négy hetes művészeti és iparművészeti tanfolyam kezdődik. A tanfolyam anyaga: lakásberendezés, textildíszítés, bútor és szőnyegtervek. Gyakorlati batik és selyemfestés. Plakát és exlibris rajzolás. A grafika és szabadrajzolás előadója Földes mester. A többi tananyagot Iványi Jenő iparművész tanítja. A tanfolyam kiválóan alkalmas középiskolai diákok és diákleányok részére, akik kiváló praktikus oktatásban részesülnek. Minden felvilágosítást Kórházutca 47. sz. alatt lehet megszerezni. Iványi Jenő iparművésznél.

* Lábizzadást egyedül a Csanda-féle Podol gyógyít.

* Bihar-vendéglőben, a Félix-fürdő mellett minden vasár- és ünnepnap a 80. gyalogezred zenekara hangversenyez. Kitiűnő magyarai és gyoroki borok, pontos és figyelmes kiszolgálás.

* Táncanfolyam. Antalffy Margit tánciskolájába a szünidei tanfolyam július 1-én kezdődik gyermekek, deákok és felnőttek részére. Iratkozni az iskolában lehet, Sas-passage.

* Kéménytűz a Kapucinus-utcán. Az elmúlt éjszaka kisebb kéménytűz volt a Kapucinus-utcán. A tűzoltóság teljes létszámmal vonult ki, mert úgy értesítették őket, hogy egy ház ég. A tűzoltóság pár perc alatt lokalizálta a tüzet.

* Adakozás. K. A. 100 lejt küldött Vársárhelyi Beláné részére, N. N. 40 lejt.

* A budapesti művészek rézkarc és aquarell kiállítása Kornweissnél állandóan nyitva van. Az árak igen alacsonyak és a belépés diitalan.

P O D O L Lábizzadás
hónalyizzadás, kipálás
egyetlen biztos szere a
Csanda-féle Podol
kapható Csanda Endre gyógyszerárában
Száda General Holban (Mezey Mihály-utca) és
minden gyógyszerárban és drogeriában.

Nap- és esőernyők
milyen leszállított olcsó árban kaphatók
Blum Vilmosnál
a Körösparton

* **Benedek Elek**, az erdélyi gyerekek Elek napója, nagy örömet szerzett a kolozsvári gyermeknagynak. Három előadás keretében színe kezdi a magyar színházban Többszínű királyi című mesejátékát, a darab előtt mindháromszor El napó is beszélt a gyermekekhez. Ezekről az előadásokról több kedves felvételt hoz a Vasárnapi Ujság e heti száma, amelyben ezen a héten különösen sok aktualitás budapesti eseményről is talál feltételeket az olvasó.

* **Szünidei táncanfolyam**. Alföldy László és neje tánciskolájában július hó 1-én, szombaton délután 6 órakor kezdődik meg. Beiratkozni egész nap lehet az iskola helyiségében. Beöthy Ödön-utca 2. s.m. emelet.

* **Divatós sima és mintás nyers selymek, marcisetek, grénadinok, crem szövete**. Rimánóczy-utca. Kertész Reclám üzletében olcsóbbak, mint bárhol.

* **Fries dunai haj érkezett ifj. Popper fizeskereskedésébe.**

* **Havas és Grünfeld** szövetei legjobbak, legolcsóbbak Kossuth-utca 8. szám.

* **Legszebb ingzefi** Halmál és Kozsa cégnél, J. Vulkan (Nagy Sándor) utca 1. szám.

* **Modell-kalapot Moskovits Etelkánál**

* **Zeneművek** minden hangszerre, kerett és operaujdonságok, modern táncok stb. nagyraktára a Hegedűs Hírlap-kiadó zeneműosztályában.

* **Amerikába utazók figyelmébe**. Megtrül az utiköltsége, ha magával viszi az öt annyi keresett modern kézimunkát. Nagyon előnyös árban beszerezheti Weinbergernél Str. Monastiri Zárda-utca 1. (Képkönyhával szemben.)

* **Új manometer, telefonkészülékek** lámpa minden feszültségre és alakban, nagyban és kicsinyben. Manometer vitását, telefon és villanyszerelést, esztrichát és minden fémapari munkát szolgálatra készíti Rajz Andor electrotechnikus, Szalárdi-utca 9. sz.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat d. u.: Bajadér, mérsékelt helyárakkal.
Szombat este: Antónia, újdonság 6-szor, bérlet-kivétel.

Vasárnap d. u.: Diadalmasszony, mérsékelt helyárakkal.

— **Szellőztető a színházban**. A színház igazgatósága működésbe hozta azt a nagy villany ventilátort, amely a színház szuterinjében van elhelyezve és amelyet eddig nem lehetett használni. E szellőztető készülék megindításával a színház nézőtere olyan kellemes, mintha szabadban lenne az ember. A szezon végéig minden délutáni és esti előadásokon az igazgatóság működésbe hozta a villanytorra járó nagy szellőztetőt, ami által a színház közönsége mentesítve van a nagy melegről.

— **Antónia**. Szombat este hatodszor lesz a színház műsorán a nagyszerű vígjáték, melynek minden eddigi előadását telt ház nézte végig. Az Antónia szombat este is a bemutató előadás szerepét kerül színe. A cigányprímás szerepét ez alkalommal Bura Sanyi játssza; az Antónia hétfőn este bérleten kívül lesz a színház műsorán.

— **Sztambul rózsája**. Teljesen elkészült a színház operettegyüttese a Sztambul rózsája reprizzel, melyet Hetényi főrendező új rendezésében és új állításában fogunk látni. A főszerepeket Biczó, Zifalt, Békési, Miszóczi, Galambos, Madas játsszák. A zenekart Szatmári karnagy vezényli.

— **Délutáni előadások**. Két legnagyobb sikerű operette lesz a délutáni előadások műsorán. Szombaton délután a Bajadér, vasárnap délután pedig a Diadalmasszony kerül színe. Mindkét előadásban az operettegyüttes legjobb erői játszanak. Ugyan a szombati, mint a vasárnap délutáni előadás mérsékelt helyárak mellett lesz megtartva.

— **A kolozsvári román Opera vendégjátéka**. Tegnap reggel kezdte árusítani a színházi pénztár a jövő héten színe kerülő operaelőadásokra a jegyeket, melyek a kolozsvári román Opera vendégjátékával kerülnek színe. Tanácsos lesz a jegyekről jóelőre gondoskodni, mert már az első napon igazi nagy érdeklődés nyilvánult meg a vendégjátékok iránt.

KÖZGAZDASÁG

Biharmegye a kolozsvári országos gazdasági kiállításon

Elmarad a nagyvárad kiállítás

A földművelésügyi miniszter augusztus 12., 13. és 14-én állatkiaállítást rendez Kolozsvárott, amelyre Biharmegyéért meghívta. Dr. Popovici Miklós prefektus tegnap kapta meg az átiratot s egyuttal azt az értesítést, hogy a vármegye által felajánlott s megküldött 200.000 lejt a rendező bizottság átvette. A nagybizottság átiratban tudatta Hasas Sándor biharmegyei főállatorvossal, hogy a nagybizottság tagjává választotta s kifejezi örömet afelé, hogy e kiváló munkaerejű s az állattenyésztés ügyéért lelkesedő főtisztviselő tagjai között látja.

Biharmegyében erősen készülnek a kolozsvári kiállításra. Merinójuhok, telivér mének, csikók, tenyészállatok kerülnek a kolozsvári kiállításra, hogy bemutassák a biharmegyei állattenyésztés és fajnemésítés eredményeit.

Arra tekintettel, hogy a kolozsvári kiállításra a megye legnemesebb állatfajait viszik el, az itteni rendezőség arra gondol, hogy a tervezett biharmegyei állatkiaállítást elhalasztja. A kiállítás rendezéséhez meghívták az összes biharmegyei állatorvosokat, akik a munkálatokban részt is vesznek s a vármegye képviselőiben dr. Popovici Miklós és Tempelean Dezső alispán jelennek meg.

TÖZSDE

Zürich, június 27. Nyitás: Newyork 563 fél, London 2441 fél, Páris 2987 fél, Bukarest 237 fél, Budapest 0.0068 háromn., Bécs 0.0079 fél, Prága 1665, Berlin 10 0-a 135, Milánó 2434.

Bukarest, június 27. Zárlat. Devizák: Páris 1265, London 1022, Newyork 235 fél, Róma 1018, Zürich 4165, Bécs 31'65, Prága 695.

Valuták: Font 998, frank 1245. svájci 41 fél, lira 1010, dinár 230, dollár 231 fél, osztrák 36, magyar 23, szokol 680, leva 150.

Zürich, június 27. Zárlat: Berlin 10 0-a 134 háromn., Amsterdam 212, Newyork 563 egyen., London 2441, Páris 2985, Milánó 2435, Prága 1663 háromn., Budapest 0.0068 háromn., Belgrad 640, Bukarest 242 fél, Bécs 0.0079'35.

Budapest, június 27. A pénteki értékpapír zárlat: Angol-Magyar. 45. Hazai b. 157, Magyar. H. 31'350, Agrár. 31. Leszám. 80, Olasz. 20, Osztr. H. 165, Salgó 538, Rima 115, Államv. 515, Keresk. 1040, Belvárosi 26, Borsod-Misk. 104, Első Bp. gőz 117, Beocsini 950, Borsodi szén 100, Drasche 205, Köszén 2950, Globus 32, Koburg 30, Csáky 1190, Ganz-D. 2850, Győrfy 80, Láng 117, Schlick 58, Teudloff 76, Osztr. légsz. 600, Izzó 565, Papir 37, Goldberger 83 fél, Karton 80, Kohó 395, Magnezit 1700, Ujlaky 125, Cukor 2450, Österm. 205, Ruggyanita 315, Vasutforg. 172, Marosv. petr. 2600, Georgia 397, Ocean 26, Lipták 14 fél, Villányi 47, Guttman 395, Lignum 65, Neuschloss 4500, Ifa 375, Rézb. 140, Nasici 1925, Zabolai 89, Adria 1475, Tröszt 80.

MOZI

— „Egy szegény ifjú története.” Az Atlantic nyírármozgóban és az Apollóban még holnap, szombaton fut Feuillet Octav híres regénye, az „Egy szegény ifjú története” 7 felvonásban. A regényt mindenki ismeri, kedvence olvasmánya volt mindenkinek, a főszerepekben P. Manichall, az olaszok legkedvesebb filmművésznője és Luigi Serverti ragyogtatják tehetségüket. A rendezés kifogástalan, gyönyörű tájképek tarkítják a történetnek szép jeleneteit úgy, hogy a film minden tekintetben a legnagyobb igényeket is kielégíti. Előadások kezdete az Atlanticban 9 és egyenegy órakor, az Apollóban 6 és 9 órakor! Az Apollóban délután 3 órakor az előadás mérsékelt helyárakkal megy.

— **A Dorian Terraseon** ma, szombaton lesz a premierje az „Izgalmas éjszaka” című nagyszabású Dorian-filmnek, amely D. U. Griffith, a legkiválóbb amerikai filmrendező rendezte. A 7 hosszú felvonásból álló filmdráma egy borzalmas éjszaka történetét vetíti a nézők szemébe. Különösen izgalmas és szép a hatalmas éjszakai vihar, mely egy egész erdőt elsöpör. Budapest legelőkelőbb filmszínháza, a Corvin-színház 4 héten át tartotta műsorán ezt a darabot, amely frenetikus sikert aratott. A Dorian Terraseon az előadás 9 órakor kezdődik, a Dorian filmszínházban 3 és 6 órakor. A 3 órás előadás mérsékelt helyárú.

Üzletirendezés véget a raktáron levő összes árukat leszállított árakban árusítjuk

Szövegek, vásznak, zefi — 158 Lei
Nyerselyem minden színben — 75
Dyvat mintás etamin — 90 Lól
Sima cécra grenadin minden színben — 39
Francia mosó delain — 39

Szállítási árak

Szövegek, vásznak, zefi — 158 Lei
Nyerselyem minden színben — 75
Dyvat mintás etamin — 90 Lól
Sima cécra grenadin minden színben — 39
Francia mosó delain — 39

Szállítási árak

Szövegek, vásznak, zefi — 158 Lei
Nyerselyem minden színben — 75
Dyvat mintás etamin — 90 Lól
Sima cécra grenadin minden színben — 39
Francia mosó delain — 39

Szállítási árak

Szövegek, vásznak, zefi — 158 Lei
Nyerselyem minden színben — 75
Dyvat mintás etamin — 90 Lól
Sima cécra grenadin minden színben — 39
Francia mosó delain — 39

Lehmann & Leyrer A. G. Marlin Eichelgrim & Co

Wien Frankfurt (M.)

Mindegyik és német szerinti

Prompt bucarést raktárból szállítatható.

Vágányok, sínok, váltók és fordítóköröngök Bukatató és különleges kocsik erdei vasúti truckok. Alkatrészek: Drótkötél pálya. — szállítási eszközök. Vezérképviselő Románia számára.

Uzinele Lanz S. A. Bucuresti Strada Batiste 14 bis.

A legkisebb hirdetés ára 30 leu

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 30 leu
vastag betűs 60 leu

Levelezés

Intelligente Deutsche wünscht Bekantschaft mit sympath. Dame zwecks Geselligkeit. Offert unter Beamtin Hegedüs Hirlap-iroda. 615 H.

LAKÁS

Irodának a Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) leg-
hírhatalmasabb helyén 2
szobából álló udvari he-
lyiség azonnalra kiadó le-
péssé nékült. Cím a He-
gedüs Hirlapirodában. 593

Központon lévő egy szoba
konyha és mellékhelyisé-
geiből álló modern laká-
sokat elcserelem báhol
lévő 2 szobával vagy egy
szobával, ha előszobával
vagy garzda is van. Le-
péssé vagy magas lakbér-
adók. Lang. Hármast-
utca 2. 588

Keresek elegáns butoro-
zott garcon lakást lehe-
leg fűdőszobával a város
központhabán, közveti-
tők díjazva. Cím a kiadó-
hivatalban. 536

Házaspárnak nvára 2
szobás lakás. Butorozott
szobák garcon urimebe-
reknek azonnalra kaphatók.
Ingatlan, üzlethelyiségek
Balmazújváros N. Jorga (Zöld-
fa-ut) 21. 612

Alkalmazás

Drogista tanulóknak jó-
habból való ifjú felvételték
Apolló drogueriában. 533

Drogista segéd felvételték
Apolló Drogueriában. 584

Mertogkőpés könyvelő, ön-
álló román, német, ma-
gyar levelező állását vál-
toztatni óhajtja. Megkere-
séseket „Könyv munká-
erő” jellegre a kiadóba
juttatni. 596

Házartási vezetésre vál-
lalkozni magános urino.
Megbízható, kitűnően főz.
Orv. Pappné, Bors, a jegy-
zónél. 594

Külföldön főző fiatal szá-
kácsnő keresek. Hegedüs
Hirlapirodában a cím. 608

Intelligens magános öz-
veg gazdaságszónyi állást
keres. Vidékre is meg.
Galamb-ut. 6. 624 H.

Úlazi rövidárú, rőtös,
essetleg más szakmából is
elfogadna megbízásokat ju-
talék ellenében. Ajánlató
kat kérem „Szamos” kiadó-
hivatalának Szatmár „Meg-
bízható” jellegre küldeni.
613

Műveltség gyermeke-
szetű mindenek felvételték.
Dr. Feld, Rákóczi-ut 7.
II. em. 614

Schoe intelligens de-
utches Fraulein zu 3 Kin-
der. Dr. Lölle, Calea Vic-
toriei 6. 616 H.

Égyors-, gépirásban, vala-
mint könyvelésben jártas
kasszony felvételték Barna
és Riter cégnél, Nagypiac-
tér 10. 618 H.

Anna felvételték Könyv és
Bayer Kise gyarban, Str.
Princip Carol 6 (Szilágyi
Dezso) u. 626

Páris és gouvér munkák
rendelvényi olcsón készülnék
Str. Aléxandri (Teleki-ut) 22.
sz., a kapuval szemben.

ELSZAKITHATATLAN

KEK MUNKÁS, VÁSZON ÉS SZÖVET RUHAK
„INDUSTRIA” RUHAÜZEM
ORA DE A-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

Adás-vétel

Eladó 45 d.b. elsőrendű
25—0 hektos sziváskád.
Cím a Metropoli-szálló
portánál. 627 H.

Eladó alkalmi árban 1 mil-
lió faj szőlő oltvány: Por-
to altoi, Riparia, Portalis.
M. Marcoci, Str. Nicoles-
Zsiga Lukács György) utca
5. délután 12—3-ig. 467

Eladó sürgősen új ma-
gánház (tégla) 2
szoba, konyha és hoz-
zártartozó mellékhelyi-
ségekkel, pincével, ve-
teményes-kerttel, rö-
gön átvehető 185.000
leiert. Értekezni **Toma**
Józsefné Nilgessze-
telepen, 3—6-ig Sf. La-
dislau (Körös-ut) 21.
szám. 609

Perzsaszőnyegek, külön-
féle, nagyon szép kézi-
munkák eladók. Sz. á. sz.
Anna, Bulev. Reg. Ferdin-
and (Rákóczi-ut) 30. —
Jobbra. 603H

Eladó 60 kat. hold szántó-
föld Váradtól 7 kilométer-
nyire mellékhelyiségekkel.
Ugyanott egy tizenegy szob-
as modern kastély, két
és fél holdas belsővel,
parkkal igen kedvező ár-
ért. Ezenkívül kisebb-na-
gyobb szőlők és házak,
Parcul Eminescu (Ezredévi
Emléktér), Vlahuța (Szt-
János), Princip Carol (Szt-
Izgyi Dezso), Postei (Uri),
I. C. Brațianu (Szaniszló-
és N. C. Zsiga (Lukács Gy-
utca) és a város minden
részén. Felelő Sándor
ingatlan értékesítő irodája
I. C. Brațianu (Szaniszló-
utca 1. szám. — Telefon
16-27. sz. 70

Fehér kihúzható cselédgy-
teljesen jó, eladó Gerlicy-
utca 16. Vadász. 619 H.

1 drb. National pénzsek-
rény 99 l. 99 bani lenyo-
másg eladó. Cím a kiadó-
ban. 604

Hintabálót keresek meg-
vételre. Cím a kiadóban.
587

Eladó ház 110 ezer leiert.
Fecske-utca 3. Értekezni
Vitéz-utca 23. 611

Eladó nagyon szép kézi-
munka stórok, függönyök,
abrosz szalvéták, műtők,
zsebkendők, aranyterítők,
montrozatlan diványpárna
file csipke és betét, álló
lámpához szép ernyő. —
Reg. Ferdinand (Rákóczi-
ut 30. jobbra Szász. 622

Eladó! A barak kórháznál
a püspöki-uton ócska épü-
let, deszka, ablakok és
barakok o cso árban kapha-
tók. 610H

Szép vitrint megvételre ke-
resek. Cím a Hegedüs
Hirlapirodában. 519

Bizományba elfogadok por-
celánt, kézmunkákat, fe-
héreműt. Szász, Rákóczi-
ut 30. jobbra. 623 H.

Eladó ingatlanok,
több földbir-
tokok 35 holdtól 163-ig,
jó helyeken, kisebb-
nagyobb szántók, szőlők,
elfoglalható laká-
sokkal, házak a város
különböző utcáin, úgy
mint közeli vidéken is.
Vannak fűszer, korcs-
ma, hentes, bogda és
mészárszék bérletek. —
Ház, igen jó helyen,
parcellák jutányosan.
Ertekezni **TOMÁNE**-
nál Nilgesszelepen, —
3—6-ig Str. Sf. Ladis-
lau (Körös-ut) 21. 577

Különfélék

Pénzkölcsön befizetés-
re — bármilyen biztosít-
ással azonnal kapható, kül-
bejárati butorozott szobá-
kat, lakásokat leggy-
sabban közvetítünk. Cím a
Str. Ep. Pavel-utca 5.

Utlevél, bérlet és barna
igazolványhoz szükséges
fényképek, Nagyvárad
rületén legolcsóbban,
lehető kezdve készülnék.
Zenker fényképszéknél,
I. C. Brațianu (Szaniszló-
utca) 25. Felvételek es-
teli 8-ig.

Három éves szép kis fia-
kám örökre adnám, csak
jobb módú házba. Cím a
kiadóba. 5

Teljes ellátást keres, csak
jóba csa adnám, intellige-
nt fiatalember, Csengeri-ut-
köznyéken. Levélbeli ajá-
latokat a kiadóba. 6

24 % kamatra keresi
magánpénzt teljes fedez-
tel, Adásveteli Rtg. Parc
Traian (Szechenyi-tér).
Értékesítés délután.

Uri családnál 17 éves
teljes ellátást keres. C-
meket a Hegedüs Hirlap-
irodába kér. 617

Talált arany jeggyű-
Marcel telhatalmát átve-
a Park-szállóban. 625

Veszlünk
butorokat, szőnyegeket
teljes lak- és iroda beren-
dezéseket, Wertheim kas-
szál, zongorát, csillárokat
porcellánokat, régiségeket
stb. Meghívásra házhoz
megyünk.

Frenkel és fia
Butor, szőnyeg és régiség
kereskedők Str. Genora
Mosolu (Mezey Mihály)
utca 10

Villanyszerelő

üzletemet dusan felszerelve megnyitottam

VÁLLALOK Villany-, csengő-, telefon- és motor
berendezéseket, javításokat és át-
alakításokat ugyisint lámpák átalakítását, csiszol-
ását és galvanizálását. — **Elsőrendű munka!**

Ócsay Strada General Mosoiu 4.
(volt Kert-utca 4. sz. alatt)

Üzlethelyiség

kedvező felté-
telek mellett **kiadó.**

Telek

város közepén, Körös partján,
vasuti vonal mentén, ipari cé-
lokra igen **eladó.**
alkalmas

Bővebbet: **Jakobovits Sándor és Tsa,**
Victória (Kolozsvári)-utca 50., bórkereskedés

Kertiernyő

érkezett. —
Rosenberg
Testvérek
Nicolae Jorga
(Zöldfa-utca) 8

A Helikon régiség üzletét magnagyobbítva

a Magyar Általános Hitelbank
épületének (Szaniszló-utca) 1.
szélső helyiségébe helyezte át.

2 salon garnitura alkalmi vétel

Képek, órák, porcellánok, po-
harak stb. régiségek nagyvá-
lasztékban és olcsón kapható.

DENGELEGI ÁRMIN

Bádigos és vízvezeték szakiparos

Vízvezetési felszerelésekben

állandó nagy raktár

Központi lerakat: Telep:
Strada Sf. Ladislau 17. Strada Clujului
(Körös-utca) (Kolozsvári-utca) 44.
Telefon sz. 6-71. Telefon sz. 5-79.

KÉRJENEK MINDENÜT

PIERRE

BOROTVAPENGÉKET

TISZTA ACÉLBOL, EZUSTKEVERÉK
LEGFINOMABB ÉS LEGOLCSÓBB

PRIMA FABRICA
DE APARATE SI LAME DE RAS S.A.
Strada Donici 1, Bucuresti

ASZTALOS

Ki az épület és butormunkálatok-
ban teljes jártassággal bír és ezen
osztály önálló vezetését vállalja

keresztetik.

Ajánlatok Rahova **LACK BLAU & Co.**
Bucuresti, Strada Heliade No 42.

ELADÓ

6 személyes porcellán, 6 személyes
ezüst étkező szerviz. — Reg. Ferd.
(Rákóczi)-ut 30 sz. jobbra, Szász.

**A JÓL VISZGÁZOTT GYERMEKEKET IRODAJÁK A SZÜKÖK A
HEGEDÜS HIRLAPIRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBA.**